

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/30/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624200966
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5624200966.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. X. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu C. XXXX/X, D. E., v súčasnosti bytom C. XXXX/XX, D. E., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky: F. B., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu C. XXXX/X, D. E. a otca neuvedeného v rodnom liste, navrhovateľov - manželov: G. G., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu C. XXXX/XX, D. E. a H. G., I. D., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu D. J., okres G., v súčasnosti obaja bytom C. XXXX/XX, D. E., obaja navrhovatelia zastúpení advokátom: JUDr. Dušan Jančí, so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš, IČO: 42 223 938, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, J. X, D. E., v konaní o zverení maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú A. B., nar. X. XX. XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov H. G., I. D., nar. XX. XX. XXXX a G. G., nar. XX. X. XXXX, ktorí sú povinní vykonať a mať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu, v akom vykonávajú starostlivosť rodičia; sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach; sú povinní najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a iný významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením dieťaťa.

II. Matka je povinná prispievať na výživu mal. A. B., nar. X. XX. XXXX výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a § 2 písm. c/ Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, vždy do každého 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred, počnúc od právoplatnosti rozsudku o náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré je povinná počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti poukazať Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa a po dovŕšení plnoletosti dieťaťa.

III. Súd ukláda Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, aby každých 6 mesiacov, vždy k 30. 6. a 31. 12. kalendárneho roka podal súdu správu o výkone náhradnej osobnej starostlivosti, najmä o kvalite poskytovanej starostlivosti k dieťaťu a skutočnosti, či rodičia môžu zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš 4. 3. 2024 navrhovatelia (manželia) G. G. a H. G. žiadali, aby súd zveril mal. A. B., nar. X. XX. XXXX do ich náhradnej osobnej starostlivosti a zaviazal matku maloletej prispievať na výživu dieťaťa mesačne sumou vo výške minimálneho výživného, splatného vždy do 20. dňa v mesiaci do rúk navrhovateľov. Návrh odôvodnili tým, že matka maloletého dieťaťa a matka navrhovateľa G. G. – H. G., sú sesternice. Navrhovatelia si maloletú vzali do svojej starostlivosti po jej narodení. Matka má aj iné deti, ktoré boli zverené ich otcovi K. B., s ktorým sa matka detí rozviedla. A. nie je biologická dcéra manžela matky K. B.. Matka mal. A. sa stará o svoju chorú matku. Istý čas s dieťaťom bývala u navrhovateľov. Dlho trvalo, kým sa podaril vybaviť rodný list mal. A.. Navrhovatelia maloletej vybavili detskú lekárku a zabezpečujú jej všetku starostlivosť. Kupujú jej umelé mlieko, vitamíny, oblečenie. Matka dieťaťa ich občas navštívi, ale veľkú snahu o starostlivosť neprejavuje. Pravidelne ich navštevujú pracovníčky z odboru sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Matka dieťaťa žije v svojpomocne vybudovanom obydlí v Hlbokom spolu s priateľom. Navrhovatelia žijú u svojich rodičov v 2. izbovom mestskom nájomnom byte. Rodičia im vyčlenili jednu izbu. K dispozícii majú elektrinu, vodu a sociálne zariadenie. A. si veľmi obľúbili a nechcú o ňu prísť. Starajú sa, aby mala všetko potrebné. Návrhom sledujú, aby maloletú A. zabezpečili, aby mohli v jej mene konať. Matka maloletej môže kedykoľvek odísť a už nie raz opustila svoje maloleté deti. Situáciu chceli vyriešiť po právnej stránke.

2. Matka maloletého dieťaťa F. B. vypovedala, že nesúhlasí so zverením dcéry do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. K určeniu otcovstva k dcére A. zatiaľ nedošlo. Priateľ stratil doklady a aj ona stratila doklady asi pred 2 mesiacmi. Nechce, aby dcéra bola na navrhovateľov. Ona z pôrodnice išla k sesternici H. G.. Je to mama navrhovateľa. Autom po ňu prišli rodinní príslušníci. A. bola u sesternice H. G.. Ona po pôrode odišla na 4 až 5 mesiacov do Popradu k priateľovi, ktorý sa volá K. A.. To je A. otec. O A. sa starali G. a H. G.. Ona chodila z Popradu do Liptovského Mikuláša asi dvakrát týždenne. Ak bolo niečo treba. Niekedy v Liptovskom Mikuláši aj prespala (jedenkrát u H. G. a jedenkrát u sestry E. L.). Sesternica brala peniaze na malú od pôrodu. Peniaze išli na jej účet. Ona cez sociálku nahlásila číslo účtu, ktorý patrí G. (navrhovateľovi) a na tento účet chodili materská a prídavky. V Liptovskom Mikuláši je 4 mesiace. A. je u sesternice a ona je pri (svojej) mame. Býva v bunke postavenej pri okáli so svojou mamou a priateľom. A. nie je pri nej, lebo nemá dobré prostredie, nie je tam voda. A. si berie, ale ona nie je na ňu zvyknutá, tak plače. Chodí za A. jeden alebo dvakrát do týždňa. S A. sa ide von poprechádzať a potom ju zanesie sesternici. Keď plače, prinesie ju za 30 minút alebo za hodinku. Je tehotná, v 4 mesiaci. Otcom dieťaťa je tiež K. A.. Hľadá ubytovňu alebo niečo iné. Starostlivosť o dcéru si predstavuje tak, že keby si našla vhodnejšie prostredie, malá by bola pri nej. Má materskú a prídavky. Priateľ K. A. nemá žiadny príjem. Jej mama má dávku v hmotnej núdzi 85,-EUR mesačne. Skúšala ubytovňu pri stanici. Boli tam, možno ich zoberú, ale treba im občianske preukazy a oni nemajú občianske preukazy. Nepýtali sa, koľko sa tam platí. Od návratu do Liptovského Mikuláša (4 mesiace) má kartu od účtu navrhovateľky ona. Chodia jej tam rodinné prídavky a rodičovský. Peniaze im nedáva, ale kupuje veci pre malú (napr. mlieko, výživu). Oni hovoria, že má všetko. Oblečenie jej kupovala, keď bola tehotná. G. a jeho manželka hovoria, že majú všetko, že jej nemá kupovať. Ona má stále pre ňu peniaze, keď jej niečo chýba. Oni vravia, že jej nič nechýba. Chodí po železe, aby mali z čoho žiť. Jej mama dostáva tých 85,-EUR. Na účte momentálne nie sú žiadne peniaze. Za bunku platia 150,-EUR. Chcela si vziať malú, ale jej ju nedali.

3. Navrhovateľka H. G., na pojednávaní vypovedala, že trvá na návrhu na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. O A. sa stará ona s manželom od 9. 10. 2023. Po tom, ako bola prepustená z nemocnice v Poprade. Keď bola matka dieťaťa v 6. mesiaci, boli na úrade práce, lebo matka chcela dať dieťa im. Vybavovali to, ale matka si to rozmyslela. Potom im volala a išli po malú do pôrodnice v Poprade (ona, manžel, svokra a šofér). A. s matkou čakali v nemocnici. S manželom a dieťaťom išli ku svokre, s ktorou bývajú. Matka dieťaťa ostala v Poprade. Keď prišla s malou do Mikuláša, nemala ani detského lekára. Ona jej ho zháňala. Nakoniec ich zobrala E. D.. Oni nechcú o dieťa prísť, lebo deti mať nemôžu, keďže manžel má cukrovku. Včera bola matka po A., o 5 minút ju doniesla naspäť, že plače. Malá plakala celý deň a musela ju upokojovať. Keď mala A. 4 mesiace, išla do nemocnice. Do nemocnice s ňou išla ona. Pred tým chodila k detskej lekárke 2 – 3 krát za týždeň ju vážiť, lebo mala nízku váhu. U lekárky mala 4800 g, v nemocnici potom mala 4875 g a ráno 4665 g. Teraz je to lepšie. Dávajú jej Nutrilon, ale už ju učia na bežné mlieko a aj stravu. Má 7 mesiacov. Dva týždne bola u jej rodičov vo Važci s A.. Pred tým, ako šla do Važca, matka A. navštevovala asi 1 krát za týždeň na 5 minút. Ona naposledy pracovala ako pomocná sila v hoteli, mala pracovný pomer na dobu neurčitú do okamihu, ako si vzali A.. Pracovala aj ako upratovačka v Kauflande a chyžná. S manželom dostávajú dávky v hmotnej núdzi

148,-EUR. S bývaním im pomáhajú svokrovci, platia za elektriку a vodu. Ak ostanú nejaké peniaze, tak im dajú aspoň za vodu. Matka k lekárovi s dieťaťom nechodí, bola tam iba raz, a to prišla povedať, že ona s dieťaťom chodiť nemôže, že bude chodiť ona s manželom. S A. do 16. týždňa chodili k ortopédovi E. M.. Boli s ňou aj u zubárky, lebo má zub. Odvtedy chodia len k detskej doktorke E. D.. A. nakupujú veci z dávok hmotnej núdze. Ona má účet, ale ten si vzala F. (A. mama) a má od neho aj kartu. Na tento účet chodí rodičovské a rodinné prídavky.

4. Navrhovateľ G. G. na pojednávaní vypovedal, že trvá na návrhu. K A. sa dostali tak, ako vravela manželka. Najskôr chodili po úrade práce, keď bola jej matka tehotná a hovorila, že im ju nechá. Pokupovali pre A. veci, ale potom matka povedala, že im ju nedá. Ráno im volala z pôrodnice, že majú prísť po dcéru. V pôrodnici ju matka dať nechceli, neverili jej, lebo nemala pri sebe občiansky preukaz, ale mala na ruke náramok, tak jej ju nakoniec dali. V pôrodnici ju poznali, vedeli, že je matka, ale ona odišla z pôrodnice na jeden deň a nechala tam A. samú. On prišiel do Popradu autom, s kočíkom a s vecami. A. zobrali k nim domov. Matka ostala v Poprade, ona tam chodila do roboty na farme. Dieťa bolo u nich a doteraz je u nich. Keď prišli domov z pôrodnice, A. matka väčšinou iba telefonovala, aj to nie často. Ona robila na farme s priateľom. Volal jej, keď bolo treba niečo vybaviť, ale veci vybavoval on. Niekedy sa stalo, že prišla iba raz za mesiac. Častejšie nechodila. Matka je v Liptovskom Mikuláši možno 3 – 4 mesiace. Teraz chodí A. navštevovať jedenkrát týždenne asi na 5 minút, lebo A. plače. Pán A. nechodí, len matka chodí. Kým bola A. mama v Poprade, chodili peniaze (rodičovský a prídavky) na manželkin účet. Keď sa A. matka vrátila z Popradu do Liptovského Mikuláša, tak si zobrala kartu od účtu a teraz si peniaze preberá ona. Odkedy dostáva matka rodičovský, tak priniesla 5 mliek a 4 výživy. Matka im žiadne peniaze nedáva. Všetky peniaze, odkedy je v Liptovskom Mikuláši preberá ona. Na úrade práce nahlásila číslo účtu A. mama, na ktoré je mali posielat' peniaze. Včera bola matka po A., doniesla jej aj bábiku a hračky. Malá sa vrátila od nej celá uplakaná, triasla sa a plakala skoro celú noc. Matka bola s A. asi 5 minút, len ju zobrala, zišla dolu a vrátila sa. Jeho mama je sesternica A. mamy. Ani s pánom A. sa nedá porozprávať. Oni stále iba svoje hovoria. Pred 2, či 3 mesiacmi prišla A. mama po A.. Chcela volať policajtov. Vtedy bola doma iba manželka a jeho rodičia. Malú jej nedali. On bol v tom čase v nemocnici. Rodný list vybavovali oni s matkou.

5. Kolízny opatrovník vo svojom stanovisku uviedol, že situáciu v rodine monitoruje, z hľadiska ostatných detí matky a A.. Z dlhodobého hľadiska sa javí náhradná osobná starostlivosť o A. ako vhodnejšia. Nevidí perspektívu, že by matka bola schopná sa skutočne postarať o A.. Vychádza z toho, aký záujem javí o ostatné svoje deti. Doteraz o A. prejavovala iba sporadický Rodičovský príspevok a prídavky na dieťa využíva na svoje osobné potreby, potreby svojej matky a potreby svojho partnera a nie primárne, aby nimi zabezpečila starostlivosť o dieťa a adekvátne podmienky pre dieťa. Je si vedomá toho v akej situácii sú navrhovatelia, ktorým pomáhajú po finančnej stránke ich rodičia a ktorí sa skutočne starajú o maloletú.

6. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš vo svojom stanovisku uviedla, že plne sa stotožňuje s názorom kolízneho opatrovníka, aby dieťa bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí sa o dieťa osobne starajú od prepustenia z nemocnice. Zabezpečujú mu zdravotnú starostlivosť. Tiež sa jej javí, že prostriedky z rodičovského príspevku a prídavkov na dieťa matka využíva pre svoje potreby.

7. Okrem výsluchu účastníkov konania (matky maloletého dieťaťa a navrhovateľov) súd vo veci vykonal dokazovanie listinami v spise, najmä oznámenie o uzavretí manželstva navrhovateľov číslo listu spisu, ďalej iba č. I. 3, rodný list maloletej A. B., č. I. 4, lustrácie v registri obyvateľov účastníkov konania č. I. 8 – 11, 17 – 18, rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 13. 3. 2024 sp. zn. 9Pc/10/2024 č. I. 19 – 20, lustrácia v Sociálnej poisťovni účastníkov konania č. I. 22 až 25, správa Úradu práce, soc. vecí a rodiny Poprad č. I. 40 – 41, správa Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš s prílohami č. I. 43 – 59, správa Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš č. I. 64, správa kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov č. I. 74 – 75.

8. § 45 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej iba ZR (1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého

dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. (3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. (9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

9. § 46 ZR (1) Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

10. § 62 ZR (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. § 2 z. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov Za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm c) 122,77 eura mesačne, ak ide 1. o zaopatrené neplnoleté dieťa, 2. o nezaopatrené dieťa.

12. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihladnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo mal súd preukázané nasledovné. Maloletá A. B. sa narodila dňa X. XX. XXXX v Poprade. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo dňa 13. 3. 2024 sp. zn. 9Pc/10/2024, ktorý nadobudol právoplatnosť 12. 4. 2024 rozhodol, že K. B., nar. X. X. XXXX nie je otcom maloletej A. B., nar. X. XX. XXXX z matky F. B., I. A., nar. XX. X. XXXX. Konanie sa začalo na návrh K. B., ktorému svedčila domnienka otcovstva podľa § 87 z. č. 36/2005 ZR. V návrhu na zapretie otcovstva navrhovateľ uvádzal, že bývalá manželka opustila spoločnú domácnosť a 6 detí ponechala navrhovateľovi. O narodení dieťaťa bývalej manželke sa dozvedel od jej sesternice, ktorá sa o toto dieťa starala, aj keď ho nemala zverené rozhodnutím súdu. Už v konaní o rozvode manželstva bola matka maloletej tehotná a navrhovateľ K. B. už vtedy tvrdil, že nie je otcom dieťaťa. Maloletá A. nemá v rodnom liste uvedeného otca. Doposiaľ k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov a ani inak nedošlo. Matka tvrdí, že otcom maloletej je jej priateľ K. A., s ktorým čaká jej 8. dieťa (štvrtý mesiac tehotenstva).

13. Maloletá A. B. je 7. dieťa svojej matky a má 6 súrodencov: N. B., nar. v roku 2006, O. B., nar. v roku 2008, L. B., nar. v roku 2011, J. B., nar. v roku 2013, K. B., nar. v roku 2016 a A. B., nar. v roku 2019). Odbor sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš dlhodobo sleduje matku maloletej A. a jej bývalého manžela K. B. z dôvodu úrovne poskytovanej starostlivosti o ich spoločné maloleté deti od júla 2013. V roku 2021 bolo zistené, že matka opakovane odchádzala od maloletých detí z miesta bydliska do Batizoviec a maloleté deti ostávali niekoľko dní doma samé. V tom čase bol otec detí K. B. vo výkone trestu odňatia slobody. Matka bola opakovane upozorňovaná, aby nenechávala deti bez prítomnosti inej dospelšej osoby. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 3. 11. 2021 sp. zn. 9P/54/2021 súd nariadil nad maloletými deťmi výchovné opatrenie pobytom maloletých detí v Centre pre deti a rodiny Polomka. Od návratu detí z CDR Polomka 9. 1. 2023 starostlivosť o deti vykonáva výlučne otec detí K. B.. Matka si neplní vyživovaciu povinnosť voči deťom pochádzajúcim z manželstva s K. B.. Matka sa o žiadne zo svojich 7 detí osobne nestará, čo medzi účastníkmi nie je sporné a súdu je známe z úradnej činnosti. Maloleté deti pochádzajúce z manželstva s K. B. boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti otca.

14. Matka s náhradnou osobnou starostlivosťou nesúhlasila. Argumentovala najmä tým, že si chce nájsť vhodnejšie bytové podmienky v ubytovni. Pre súd bytové pomery matky nie sú rozhodujúce, ak by matka bola schopná primerane sa postarať o dieťa, hoci aj v skromnejších pomeroch. Súčasne by dokázala uspokojiť emocionálne potreby dieťaťa. Matka a jej priateľ K. A. (údajne biologický otec dieťaťa) stratili občianske preukazy, čo je podľa matky prekážka ubytovania v ubytovni a určenia otcovstva k dieťaťu súhlasným vyhlásením rodičov. Matka posledné 4 mesiace žije v Liptovskom Mikuláši so svojou matkou E. A. a priateľom K. A. v bunke za mesačné nájomné 170,- EUR (vrátane nákladov na vodu a elektrinu). Bunka je vykurovaná pecou na tuhé palivo a zariadená nábytkom. Matka je od 1. 10. 2023 poberateľka rodičovského príspevku 345,20 EUR a prídavkov na dieťa 60 EUR mesačne. Stará matka E. A. poberá dávku v hmotnej núdzi 85,- EUR mesačne. Priateľ matky K. A. nemá žiadny príjem, okrem bližšie neurčenej odplaty za zber kovov. Matka od narodenia maloletej A. do návratu do Liptovského Mikuláša pred 4 mesiacmi žila v okrese Poprad s priateľom. Do doby návratu matky do D. E. prenechala matka maloletej rodičovský príspevok a prídavky na dieťa navrhovateľom. Rodičovský príspevok a prídavky na dieťa boli a sú poukazované na účet navrhovateľky, ktorý oznámila matka maloletej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Posledné 4 mesiace matka maloletej nakladá s platobnou kartou k účtu navrhovateľky a s prostriedkami na účte, ktoré využíva pre seba. Matka maloletej dieťaťu kúpila pár mliek a detských výživ (podľa navrhovateľa 5 mliek a 4 detské výživy). Matka žije z prostriedkov štátu, ktoré sú určené pre rodiča, ktorý sa stará o dieťa. Argumentovanie matky, že podľa navrhovateľov má dieťa všetko a nič od nej nepotrebujú neobstojí, lebo matka má voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť, ktorú si neplní ani k ostatným 6 deťom v starostlivosti ich otca K. B., ktorý je poberateľom prídavkov na deti a náhradného výživného.

15. Navrhovatelia sú manželia od 25. 2. 2023 a o maloletú A. B. sa osobne starajú od odchodu matky dieťaťa z pôrodnice v Poprade (9. 10. 2023). Matka maloletej po odchode z pôrodnice ostala žiť v okrese Poprad s priateľom (údajným biologickým otcom maloletej A.). Navrhovatelia s maloletou

navštevujú detskú lekárku, ktorú jej zabezpečili a špecialistov (ortopéda, zubárku). Počas hospitalizácie sprevádzala maloletú navrhovateľka. Matka maloletú navštevuje iba sporadicky, dieťa na ňu reaguje plačom, keďže ju nepozná a nie je na ňu zvyknuté. Preto maloletú po krátkej dobe matka odovzdá navrhovateľom. Navrhovateľ, maloletá a jej matka sú v príbuzenskom vzťahu. Matka maloletej a matka navrhovateľa sú sesternice. Podľa navrhovateľov sa pred narodením maloletej A. dohodli s jej matkou, že im dieťa nechá, čo si matka pred pôrodom rozmyslela, ale dieťa im po pôrode odovzdala. Navrhovateľom zdravotné dôvody bránia mať vlastné dieťa. Keďže matka sa po narodení o maloletú A. osobne nestarala, maloletá si vytvorila citovú väzbu k navrhovateľom, ktorí sa voči nej správajú rovnako ako rodičia. Navrhovateľov podporujú v starostlivosti o maloletú rodičia navrhovateľa. Navrhovatelia majú skromné, ale vhodné podmienky na starostlivosť o dieťa. Navrhovatelia žijú s rodičmi navrhovateľa v 2 izbovom prenajatom byte. Byt je primerane zariadený, rodina má prístup k vode a elektrickej energii. Jednu izbu užívajú navrhovatelia s maloletou. Domácnosť je udržiavaná v čistote. Navrhovatelia sú nezamestnaní. Navrhovateľ je od 1. 7. 2023 príjemcom pomoci v hmotnej núdzi 148,-EUR mesačne a poberateľom peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov (diétnu stravu) vo výške 24,96 ,- EUR mesačne. Náklady na bývanie hradia rodičia navrhovateľa.

16. Pri rozhodovaní súdu vo veciach starostlivosti o maloleté deti, je rozhodujúce kritérium najlepší záujem maloletého dieťaťa. Maloletá sa vo faktickej starostlivosti navrhovateľov ocitla na základe rozhodnutia jej matky a súhlasu navrhovateľov. Sporadické a krátkodobé návštevy dieťaťa sa nejavia súdu ako snaha prebrať skutočnú zodpovednosť za starostlivosť o dieťa. Dieťa si vytvorilo citovú väzbu k navrhovateľom, ktorí sa o dieťa od narodenia starali. Matka maloletej A. sa zodpovedne a svedomito nestarala ani o starších 6 detí, od ktorých opakovane odchádzala a ponechávala ich bez zabezpečenia starostlivosti inej dospelšej osoby. Vzhľadom na nízky vek maloletej A. (7 mesiacov) a úroveň starostlivosti, ktorú matka dieťaťa poskytovala starším deťom, by mohla byť maloletá A. ohrozená na živote a zdraví. Medzi maloletou A. a jej matkou nie je vybudovaná žiadna emocionálna väzba. Náhla zmena výchovného prostredia, najmä odrhnutie od navrhovateľov, ku ktorým má dieťa vytvorenú najužšiu citovú väzbu (ako k rodičom), by mohla dieťa poškodiť v ďalšom citovom vývoji. Preto súd zveril maloletú A. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Náhradná osobná starostlivosť má zo svojej podstaty dočasný charakter a predpokladá, že vzťahy medzi rodičom a dieťaťom sa budujú, či udržiavajú osobným kontaktom, najmä ak o to rodič dieťaťa javí záujem. Osoby, ktorým bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti v tom rodičom nemôžu brániť. Ak má matka maloletej A. skutočný záujem o dieťa je na nej, aby iniciovala častejší pravidelný kontakt s dieťaťom. V prípade ak by osoby, ktorým je dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti bezdôvodne bránili matke v styku s dieťaťom, môže sa domáhať úpravy styku.

17. Súd pravidelne sleduje úroveň náhradnej osobnej starostlivosti a situáciu rodiča maloletého dieťaťa, najmä či má vytvorené podmienky, aby mohol vychovávať dieťa.

18. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadol na možnosti a schopnosti matky, ktorá má celkom 7 vyživovacích povinností a určil výživné na maloletú A. v minimálnom rozsahu t. j. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.